

КОНФЕРЕНЦІЇ

Удосконалюємо вміння правильно діяти за будь-яких життєвих ситуацій,

або Ще один крок до освітніх реформ

Фото: Олесь МАТІЙ

Уперше в історії Ужгородського національного університету провели захід на такому рівні», — відзначив ректор вишу В.Смоланка. Ця подія — Міжнародна науково-практична конференція під назвою: «Мобільність освіти, інноваційна культура та соціальна відповідальність як ресурси конкурентоспроможності європейських університетів» — відбулася за підтримки Міністерства освіти і науки України 23 квітня в конференц-залі нашого ВНЗ. Програма складалася з трьох темарних засідань за такими темами: «Академічна мобільність як форма інтеграції до європейського освітнього простору», «Створення технологій, інновацій як виклики для функціонування університетів», «Соціальна роль університетів у розвитку місцевих громад».

У конференції взяли участь представники (беручи до уваги керівників) провідних вищих навчальних закладів України та Європи (зокрема делегати з Польщі, Румунії, Литви, Словаччини, Угорщини, Німеччини, інших країн) та навіть Азії (Казахстану).

Мета заходу — обговорити ефективність різних форм академічної мобільності студентів і викладачів, стимулів для створення інновацій,

атмосфери креативності загалом, упровадження концепції сталого, соціально-відповідального вишу. Удосконалення освітньої системи — ще один крок вперед до успішного функціонування будь-якого ВНЗ. Свого часу надзвичайно влучну думку висловив Джон Хіббен, президент Принстонського університету: «Освіта — це вміння правильно діяти за будь-яких життєвих ситуацій».

На засідання завітав голова Закарпатської обласної ради Володимир Чубірко. Він зазначив: «Сьогодні активно обговорюють освітні закони. Міністерство освіти і науки України є лідером створення реформ у державі. Цікаво, що закарпатський виш став містком для української освіти в європейське співтовариство. УжНУ почав видавати дипломи, які дозволяють працювати не лише в Україні, а й у Євросоюзі. Чимало наших студентів виїжджають здобувати фах до сусідніх держав: Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії, тому слід і далі тримати марку, рівнятися на провідні навчальні заклади Старого світу для досягнення конкурентоспроможності. До цього можна дійти тільки шляхом відходу від учорашніх моделей. Ми повинні рухатися вперед, розвивати нові напрямки вітчизняної освіти».

Представники закордонних ВНЗ у доповідях виявляли зацікавленість щодо співпраці й аргументували таку позицію, демонстрували власну систему навчання, пропонували різні форми налагодження зв'язків, шляхи реалізації ідей інноваційних запроваджень.

Гавріль АРДЕЛЯН, проректор Західного університету ім. Васіле Голдіша в Арадї (Румунія), керівник філії в Сату-Маре: «Ми з вашою країною — сусіди. Ужгородський національний та наш виші географічно розташовані дуже близько. До того ж активно співпрацюємо й виконуємо освітні проекти. Цьогоріч плануємо разом з УжНУ взяти участь у двох спільних конференціях, а також у Міжнародному конгресі молекулярної та патологічної біології, що відбудеться в Румунії. Ректор нашого закладу погодився, щоб Ужгородський національний виступив співорганізатором цього заходу. Запрошую студентів і викладачів вашого вишу проходити практику в нас і виконувати проекти, які будемо подавати на засадах європейських грантів».

Петро ТОКАР, професор Євразійського національного університету ім. Л.М.Гумільова (Республіка Казахстан), директор Українського центру науки і культури при посольстві України в Республіці Казахстан (Астана): «Це не просто конференція як форум науковців. Це — подія! Постійно кажуть, що Ужгород — вікно в Європу, а нині ваше місто «дісталось» ще й Азії. Вірю: нинішній захід матиме позитивні наслідки, адже для того є всі підстави, бажання, мотивація. Створений консорціум стане надзвичайно корисним для університетів-учасників, призведе до розвитку науки. Казахстанці прихильно відгукуються про Україну (було проведено опитування з цього приводу) і на рівні практики європейських навчальних

закладів хотіли б надалі співпрацювати».

Ось які ще думки висловлювали учасники форуму: Володимир СМОЛАНКА, ректор УжНУ: «Ми організували конференцію за участю провідних ВНЗ України та десяти вишів із-за кордону. В основному — це наші партнери, ті інституції, із якими виконуємо ряд наукових та навчальних програм. Упродовж засідання обмінювалися досвідом, накреслили подальші шляхи підвищення конкурентоспроможності закладів. Одне з головних завдань заходу — підписання меморандуму про створення консорціуму університетів з дев'ятьма країнами-делегатами. Цей крок сприятиме співпраці й дозволить виступати місцевій групі у вирішенні тих чи інших освітніх проблем, адже консорціум — об'єднання людей, котрі однаково мислять і ставлять перед собою спільну мету. Лише такі новоутворення мають шанси вигравати міжнародні гранти на розвиток наукової діяльності й забезпечення вишів технічними обладнаннями».

Микола ДІДИК, представник Карпатського університету ім. А.Волошина професор (Ужгород): «Загалом оптимістично оцінюю перспективи української освіти. Ініційовані новації надають більшої автономії навчальним закладам, а це сприятиме покращенню якості підготовки кадрів, які ми випускаємо, і в цілому вдосконаленню наукової та методичної роботи».

Закінчення на стор. 2.

ІЗ ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ

Цього місяця день народження зустрів ректор УжНУ, професор Володимир Іванович СМОЛАНКА.

Колектив університету щиро вітає свого керівника й бажає йому міцного здоров'я, життєвого позитиву, нових звершень на благо рідного вишу та родинного затишку.

ОДНИМ ОБЗОРОМ

• **МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ** • Делегація УжНУ під керівництвом ректора, професора Володимира Смоланки з робочим візитом побувала у Варшаві — у сеймі Польської Республіки. Головними темами для обговорення під час зустрічі стали підготовка та подання проекту стосовно «Відкритого університету Карпатського регіону» разом з Університетом м. Жешув. Ідеться про створення належних умов у приміщеннях із метою подальшого проведення там міжнародних конференцій, лекцій тощо та про співпрацю з країнами Карпатського регіону в рамках ініціативи «Європа Карпат».

• **НАВЧАННЯ** • На економічному факультеті професор польського вишу Даріуш Возняк презентував Вищу школу бізнесу — Національний університет Луїса польського міста Новий Сонч. Зокрема, гість розповів і про можливість дистанційного навчання за допомогою спеціальної програми Cloud Academy, яка дає змогу навчатися, не виходячи з дому. Готуватимуть за такими основними напрямками, як: економіка, психологія, інформатика та політологія. Програма дозволяє студентам УжНУ, котрі здобувають ОКР «Бакалавр» або «Магістр», за рік навчання одразу отримати два дипломи. *За інформацією Медіацентру УжНУ.*

УжНУ здобув статус «Центру навчання NVIDIA CUDA C/C++», тобто фактично став представником NVIDIA Corporation в Україні. Наразі це єдиний такий центр навчання в нашій державі. CUDA — архітектура паралельних обчислень від NVIDIA Corporation, що дозволяє суттєво збільшити обчислювальну потужність сучасних комп'ютерів за рахунок використання графічних процесорів. Подібні центри навчання діють у Стенфордї, Оксфордї та Кембриджі. Для впровадження програми NVIDIA CUDA нашому університету надали мікро-суперкомп'ютери NVIDIA Jetson TK1, підручники та методичні розробки.

Галина ДЗЬОБАК,
студентка відділення журналістики.

• **СПОРТ** • У Львові на чемпіонаті світу зі змішаних єдиноборств MMA успішно виступив другокурсник факультету здоров'я людини Ален Гаїбов. Він посів третє місце у ваговій категорії до 78 кг.

• **ЗАХОДИ** • Із нагоди 70-річчя нашого університету відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів і світової економіки». Організатор заходу — кафедра обліку і аудиту економічного факультету. У роботі форуму взяли участь майже 170 науковців, які обговорювали практичні рекомендації суб'єктам господарювання, зокрема пов'язані з покращенням рівня бухгалтерської та аудиторської діяльності в Україні.

Владислава ДУЛКАЙ,
студентка відділення журналістики.

КОНФЕРЕНЦІЇ

Удосконалюємо вміння правильно діяти за будь-яких життєвих ситуацій,

або Ще один крок до освітніх реформ

Закінчення.
Початок на стор. 1.
Мирослава ЛЕНДЬБЕЛ, про-реktor УжНУ з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків: «Конференція була очікуваною для альма-матер. Ми мали можливість ознайомитися з тим, як працюють вищі в сусідніх країнах. Університет XXI століття повинен пристосовуватися до змін у суспільстві. Сучасні вищі навчальні заклади відходять від класичної моделі,

покликані надавати не лише освітні послуги; натомість формуємо зразок новітнього університету, що поєднує освіту, науку, а також відіграє значну роль у житті громади. Одним із векторів змін є впровадження інновацій. Останні — не тільки виробництво матеріальних благ, а й зародження ідей, створення послуг, розробок, які одразу можна застосувати на практиці. Нині говорили й про те, як виш повинен налагоджувати зв'язки зі своїми

ВІТАЄМО

Із травневими святами!

Шановні колеги, викладачі й студенти Ужгородського національного університету!

Вітаю Вас із Днем пам'яті та примирення й Днем перемоги над нацизмом у Другій світовій війні! Ці свята завжди відіграватимуть важливу роль у складному процесі державотворення. Про них слід пам'ятати не тільки 8-го й 9-го травня, а щодня. Необхідно постійно зна-

ти й згадувати подвиги тих, хто зумів пережити воєнне пекло, хто віддав життя в боротьбі з окупантами.

Примирення — особливо актуальна тема для сьогодення, адже в країні й далі триває неоголошена війна. Хай 9 травня як День перемоги щоразу нагадує про необхідність і значущість миру для кожного з нас. Чистого неба в усіх регіонах України й героїчних подвигів в її ім'я!

Також у травні відзначаємо інші важливі для нас свята — Міжнародний день трудящих, День матері, Міжнародний день сім'ї, День науки, День Європи... Кожне з них таїть у собі потужний заряд життєствердності, добра, тепла, процвітання, руху вперед. Хай захищеними будуть наші права, віддаймо шану найдорожчим людям — матусям, бережімо родинні зв'язки, розвиваймо прогрес і демократію. Успіхів і щастя Вам!

Володимир СМОЛАНКА,
ректор УжНУ, професор.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

За насиченою програмою

Чергове засідання Головного наукового органу університету відбувалося з розглядом найрізноманітніших питань.

Розпочали привітаннями. Зокрема, із нагоди 60-річчя пошанували завідувача кафедри хірургічних дисциплін Богдана Пацканя. Крім того, нагородили дипломами студентів 2-го й 4-го курсів інженерно-технічного факультету відповідно К.Левдака та Н.Цитряка за успішну участь у конкурсі студентських наукових робіт. Ректор вручив подяки й за призові місця у всеукраїнських олімпіадах — М.Гараздій (журналістика), М.Бровді (політологія), О.Старості (українська мова та література), М.Шелембі (наукова робота з по-

літичних наук). Відзначили кафедри української мови, української літератури й журналістики за якісну підготовку студентів до олімпіад.

На засіданні члени ради підтримали подання кандидатур В.Смоланки та І.Студеняка на присвоєння почесних звань відповідно заслуженого лікаря України та залуженого діяча науки і техніки.

Розглянули й питання щодо науково-педагогічної діяльності та перспектив розвитку факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки. Крім того, деканом юридичного факультету обрали Я.Лазура. Нових завідувачів отримав ряд кафедр.

Говорили на раді й про академічні відпустки, переведення, відрахування та поновлення студентів.

КОНФЕРЕНЦІЇ

Під кутом сімейної медицини

В УжНУ відбулася міжнародна науково-практична конференція за темою: «Вплив первинної медико-санітарної допомоги на поведінкові детермінанти населення з профілактики соціально небезпечних та хронічних неінфекційних захворювань в умовах державної та страхової охорони здоров'я».

Захід організували такі відомі діячі, як президент Асоціації сімейних лікарів Закарпаття, директор НДІ сімейної медицини, декан факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки УжНУ професор І.Чопей

(голова оргкомітету), ректор ДВНЗ «УжНУ» проф. В.Смоланка, почесний доктор УжНУ, професор Сілезької медичної академії А.Сієронь (Польща), начальник управління охорони здоров'я Закарпатської ОДА В.Скрип, директор ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» Н.Нізова та інші.

Під час форуму за участі як закарпатських медиків, так і гостей з інших областей України й навіть із-за кордону, науковці обговорили актуальні питання в галузі сімейної медицини та профілактики соціально небезпечних епідемій і хронічних неінфекційних захворювань. Пленарне засідання розпочав декан факультету післядипломної

освіти та доуніверситетської підготовки І.Чопей. Присутніх вітали голова Закарпатської ОДА В.Губаль і член Координаційної ради з реформування системи охорони здоров'я Закарпатської області Святослав Ханенко. Учасники також в онлайн-режимі поспілкувалися з випускниками медичного факультету нашого вишу, які працюють за кордоном, та із сімейними лікарями Корваліса — американського міста-побратима Ужгорода.

Під час секційних засідань фахівці обговорювали такі теми, як: «Проблема соціально небезпечних захворювань в Україні та світі», «Загальна практика — інтегративна дисципліна охорони здоров'я», «Засідання закарпатської асоціації сімейної медицини спільно з ревматологами області».

Світлана ВАСИЛЯН,
студентка відділення журналістики.

ПОЛІТИЧНЕ

Чимось нагадує схованки, тільки правила цієї дитячої розваги ніким точно не визначені й немає переможців. Схожа до «Подорячки», бо якісь вищі, проте злі сили щодня мов танцюють навколо воєнного вогню, який уже понад рік тому слов'янські брати розпалили на теренах України й дмухають на криваве полум'я, щоб не загасло. Подібна й до пісні «А ми просо сіяли». У трансформованому варіанті має приблизно такий вигляд: «А ми дипломатичні угоди розривали, розривали...», «а ми ті угоди проігнорували, проігнорували...» Грають і в мовчанку, адже ніхто із найвпливовіших політиків чи найдосвідченіших військових командирів не може спрогнозувати дати закінчення кровопролиття. Звісно, дитячі забави — не найкращі аналогії для того, щоб охарактеризувати стан Батьківщини за сучасних реалій, проте саме останні служать лакмусовим папірцем, індикатором, що дозволяє відрізнити звичайний конфлікт від масштабних інтервенцій. Українці святкують День Перемоги (у зв'язку з останніми змінами законодавства відтепер офіційна назва — День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні). Чи не краще відзначити його в трагічних аспектах, ушанувавши загиблих? Які дефініції загалом надаємо поняттям «війна», «перемога»?

Гра у війну, або Сторінки історії не горять...

Розпочнемо історичним бек-граундом: загальновідомо, що державне свято Радянського Союзу встановлено відповідно до Указу Президії Верховної Ради СРСР від 8 травня 1945 р. «Про оголошення 9 травня Святом Перемоги» як «усенародне торжество». Дев'ятий день травня ознаменувався підписанням капітуляції з боку Німеччини, розгромом нацизму, однак не цілковитим завершенням Другої світової, яке наставало 2 вересня 1945-го. Статус державного й вихідного дня 9 травня здобуло в 1965 р. На жаль, війна не відчинила українцям дверей до волі; мрії про свободу на фоні фашистсько-сталінських протистоянь не здійснилися, а тільки зміцнилися. Приблизно, як Радянський Союз і США, ставши наддержавами в плані найкращого озброєння, але не в духовному зрізі.

...1991 року Україна врешті стала незалежною. Саме тоді було просто необхідно провести ексгумацію ментальності й національної свідомості: відмовитися від усіх комуністичних символів, мелодій, назв вулиць, навчальних закладів... Наприкінці ХХ століття новонароджений вітчизняний організм із відчутно меншими ускладненнями переніс би операцію з видалення псевдопатріотичних тенденцій. За 24 роки останні стали подібними до бактерій, які досить швидко розмножуються. Тож тепер доведеться витримати набагато довший курс лікування.

Уже помітні позитивні зрушення на шляху до цілковитого здоров'я нації. По-перше, українців загартували в аспекті ментальності Майдан, анексія Криму, гібридна війна в східній частині держави. По-друге, не менш важливу роль відіграли своєрідні профілактичні заходи з боку уряду. Нещодавно Верховна Рада України ухвалила закон «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 — 1945 років» (№ 2539). За інформацією УНІАН, за це рішення проголосували 261 депутат (із 314 зареєстрованих). Відповідно до нововведень, 8 травня, у День пам'яті та примирення, згадуватимемо жертв Великої

Вітчизняної. Наступного — відзначимо День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Також президент П.Порошенко підписав указ про заборону комуністичних символів. З одного боку, такі дії — вияв патріотизму, адже ми вже давно могли позбутися «совкових» пережитків, які досі видніються на центральних вулицях сіл, міст. З іншого, — не всі громадяни підтримують такі проукраїнські позиції, уважаючи їх радикальними. Зокрема, видання The Wall Street Journal зазначає: «Заборона комуністичних символів поряд із нацистськими в Україні не тільки ще більше віддалить Київ від Москви, а й може поглибити розкол в українському суспільстві...» Очевидно, цю думку відстоюватиме чимало представників старшого покоління, для котрих 9 травня із георгіївським стрічками, п'ятикутними зірками, радянськими прапорами стало традицією, згадкою про криваві події, радістю від перемоги. І таких прихильників можна зрозуміти. Уявімо, що вдома знайшли старовинну річ, яка позбавлена функціонального призначення, наприклад, через запровадження нових технологій, проте й шкода викинути, оскільки з нею пов'язані певні емоції, спогади.

Повертаючись до першого боку медалі: на одному з волинських сайтів опубліковані результати опитування, проведеного в жовтні 2014 року, згідно з яким більшість жителів Рівненщини (близько 61 %) позитивно відгукувалися стосовно демонтажу більшовицьких орденів на Дубенському кладовищі. Також у них превалюють погляди щодо перейменування деяких вулиць на честь загиблих, котрі сформували Небесну сотню. Якщо розглядати проблему в більш загальному, політичному ключі, то згадаймо масштабний «ленінопод», що розпочався в період Євромайдану — левова частка українців усвідомила самоідентичність; дехто навіть самотужки боровся зі скульптурами вождя світового пролетаріату.

На здоровий глузд претендує й аналіз емблеми Радянського

Союзу: схрещення серпа й молота. На перший погляд, це символ «трудолюбивих» та двох «пріоритетних» класів колишньої держави — робітників і селян. Проте поєднання й звеличення найпростіших знарядь праці має ще один підтекст: панування одних над іншими. Усе ж способом індуктивного методу соціум рухається вперед, тож підписання останніх законів щодо реформування назви Дня перемоги й ліквідації радянських зразків — однозначно крок уперед на шляху до вдосконалення державного механізму.

Питання в іншому: чи можна, викинувши комуністичні символи на звалище історії, повністю вийти з пострадянського простору, повернути вектор ментальності в бік україноцентризму? Нещодавно одна з вітчизняних щоденних газет репрезентувала таку думку: «Вибратися з комуністичного радянського минулого можна тільки після остаточного розриву з тоталітаризмом, із тоталітарною традицією. У цьому випадку Україна перестане бути випробувальним полігоном для сумнівних геополітичних ігрищ. Нинішня війна — війна старої тоталітарної системи за своє право існувати. Ця система хоче позбавити нас майбутнього, нав'язати свою перекручену картинку світу, де немає й не може бути України» («День». — 10.04.2015). У жодному разі не варто насаджувати патріотичні настрої насильницькими методами. Відчуття себе (і діти цього висновок самостійно) атомом, який формує молекулу великої держави, — ідеальний варіант світогляду свідомого громадянина.

Суперечності виникають і з приводу дати відзначення Дня Перемоги, пам'ять про який Європа й більшість країн світу вшановують 8 травня. Німеччина підписала Акт про капітуляцію 7.05 (02:41 згідно із середньоевропейським часом), а документ набув чинності наступного дня (23:01). За московським відліком — відповідно 8 й 9 травня. Чи має значення календарний період, якщо ми так і не засвоїли належно уроків історії? Тим не менше, цьогоріч 8 травня вшануватимемо пам'ять жертв Другої світової, 9-го відзначимо День

перемоги над нацизмом. Воднораз в Україні триває неоголошена війна, схожа на гру в шахи, тільки кожен хід веде до кровопролиття. Здається, знімаємо серіал, у якому виконуємо роль акторів, і все, що відбувається навколо, усього-навсього — сценарій. Чи задумуємося в 9-й день травня, чому нині в державі тривають воєнні дії? Хіба що відкидаємо варіант власної причетності, недостатнє знання минулого свого народу.

13 квітня минулоріч, відколи Рада національної безпеки і оборони України повідомила про початок проведення АТО. За інформацією ООН, протягом цього періоду загинуло понад 6 тисяч співвітчизників, кількість переселенців із Донбасу сягнула 2 мільйонів. Утрати ЗСУ (за попередніми даними Генерального штабу) становлять близько 1,7 тисячі осіб. Ось так і святкуватимемо перемогу в контексті війни, хай і неоголошеної.

У підсумку, незважаючи ні на що, українці щиро шанують 9 травня. За результатами дослідження, яке провела соціологічна служба Центру Разумкова впродовж 14 — 21 квітня 2010 року, День Перемоги великим святом уважають майже 75 % респондентів. Кількість охочих працювати 9.05 на той час становила 0,9 %. Різниця суттєва. І відсоток національно свідомих також тішить. Однак що ми відзначаємо? Ушановуємо пам'ять загиблих чи радіємо, що колись наші предки виявили мужність перед окупантами? Обидві позиції мають право на існування. Хто з нас задумується над поняттям «війна» і її істинними причинами? Насамперед це спосіб «відмивання» грошей, що

завжди вигідно для деяких обивателів. Їхній світогляд настільки вузький, що вони готові переступити через численні трупи, щоб наповнити фінансові резерви. Останні — мов ковзанка: щоразу доливаєш холодної води, аби зміцнити льодовий шар, проте все одно настане час, коли світлимим сонце й розтопить усі «морозні надії». Так і найбагатших світу цього (котрі стали бізнесменами незаконними шляхами) чекатиме розплата за вчинки.

Війна — мільйони розбитих сімей, знищення архітектурних і скульптурних пам'яток, економічна криза, духовний занепад унаслідок зростання ненависті, горя, що неначе гама до-мінор, яка з кожною октавою звучить дедалі сильніше, завдає щоразу більшого болю родинам загиблих. Воєнні дії змушують регресувати в моральному зрізі, забуваючи другу Божу заповідь: «Люби ближнього свого, як самого себе». У кривавих смертельних протистояннях немає переможців. Є тільки переможені. Ніякі ордени не здатні компенсувати чийогось життя. Тож відзначаючи 9 травня, нам усім слід задуматися над наслідками воєнних рефренів, а починати варто з докладного вивчення сторінок власної історії. Інакше музичний твір під назвою «Міцна держава й високодуховний соціум» буде в кращому разі пентатонікою (неповноцінним утворенням, однак унікальним), а в гіршому — парадоксом, який точно адекватно не сприйматимуть сусідні країни. Війна закінчиться там, де розпочнеться її усвідомлення...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

УКРАЇНА НАДЗВИЧАЙНА

Україна за власною ініціативою відмовилася від третього у світі за обсягом арсеналу ядерної зброї. У період проголошення незалежності на території нашої держави було більше тисячі відповідних боєголовок і ракет. Більший ядерний потенціал тоді мали лише Росія та Америка.

Боєголовки й ракети передали північному сусідові, а бункери знищили. У відповідь Україна отримала гроші за роззброєння, а також гарантії безпеки від ядерних держав.

Джерело: <http://vsviti.com.ua/2013/09/ukrajina-nadzvychnajna>.

ВСТУПНА КАМПАНІЯ

Мрієте допомогти державі й оточенню?

Тоді Вам — на ФСН!

Ще зовсім молодий, але вже досить популярний факультет суспільних наук запрошує абітурієнтів. Сьогодні тут здобувають фах понад 760 студентів денної та заочної форм навчання. Юнаки й дівчата активні і в останньому, і в науковій діяльності. Разом із викладачами шанують традиції, водночас доповнюють їх новими штрихами.

Майбутній психолог Рейчел Славутич каже: «Подобається навчатися на ФСНі. Деякі дисципліни відкрили мені чимало нового, однак не нетерпінням очікую більш глибокого опанування обраної спеціальності, а особливо — на практиці. Раджу вступати на цей підрозділ усім, хто дійсно цікавиться пізнанням природи людини та її психіки. Абітурієнту необхідно усвідомлювати: психолог повинен бути різностороннім і постійно працювати над самовдосконаленням». «На факультеті суспільних

наук дуже цікаво: усі конференції, акції, поїздки наповнюють звичайні студентські будні приємними враженнями», — розповідає інший дружоккурник, політолог Микита Найгебавер.

Як повідомив заступник декана з виховної роботи Володимир Гиря, суспільники готують фахівців із 6 спеціальностей: політології, соціології, соціальної роботи, психології, практичної психології та державного управління. Випускники факультету, отримавши відповідні теоретичні й практичні навички, у майбутньому вміють професійно і якісно керувати громадою, спілкуватися з усіма категоріями суспільства, відстежувати розвиток політичних процесів тощо.

А ще на ФСНі вміють добре відпочивати. «Варто зазначити, що ми першими запровадили традицію виїздів на природу. Двічі на рік організуємо бограч-фести. До того ж у цих заходах беруть участь як студенти, так і викладачі. Це хороша для всіх нагода поспілкуватись у неформальній атмосфері. Окрім того, проводимо Дні ФСНу, першокурсника, змагання з різних видів

«Науки про суспільство — це науки мудреців»
Анрі Клод ГЕЛЬВЕЦІЙ

спорту. Юнаки й дівчата залучаються до волонтерських рухів, активно співпрацюють із медико-соціальним реабілітаційним центром «Дорога життя», відвідують дітей, котрі перебувають у дитбудинках».

Факультет суспільних наук — різноплановий, цікавий і перспективний. Для успішного процвітання країни потрібні фахівці, яких готують на ФСНі. Їх ряди зможете поповнити й ви, якщо цікавитеся науками мудреців — науками про суспільство.

Ірина МАРИНА,
студентка відділення журналістики.

ОДНИМ ОБЗОРЦОМ

• **РІШЕННЯ** • Голосуванням 308 народних депутатів Верховна Рада України повернула пенсії науковцям (перші втратили чинність у результаті пенсійної реформи 2011 р. та бюджетних змін 2014-го). Зокрема, реальними стануть виплати, призначені до 1 жовтня 2011 р., а також після цієї дати. Утім до 31 грудня 2015 р. пенсіонери-науковці зможуть отримувати тільки 85 % пенсії.

• **ЗУСТРІЧІ** • У малій залі вченої ради УжНУ посол Канади в Україні Роман Ващук зустрівся зі студентами історичного й факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу. Гість розповів про зміцнення американських і канадських кордонів. Ішлося, зокрема, про відмінність візової політики США й сусідньої їй країни, оптимізацію обох держав у гуманітарній та економічній сферах з урахуванням функціонування системи безпеки.

Галина ДЗЬОБАК,
студентка відділення журналістики.

• **КОНФЕРЕНЦІЇ** • 17 — 19 квітня в Ужгороді відбулася Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та аспірантів «Закарпатські правові читання». Тематика форуму, на який прибули й науковці із сусідніх країн, об'єднала 12 напрямків: юриспруденцію, історію, медицину тощо. У відкритті заходу, що передбачав обмін досвідом і знаннями, узяв участь ректор УжНУ, професор В.Смолянко.

• **ТРИУМФ** • У Франції завершився чемпіонат Європи з регбі серед юніорів. Збірна України посіла перше місце в групі «В», здолавши сербів (18:3), чехів (19:17) і литовців (43:8). Честь нашої команди захищали студент природничо-гуманітарного коледжу УжНУ Сергій Васько та учень Ужгородської ЗОШ № 3 Максим Дуля.

Ірина ГЛАДУН,
студентка відділення журналістики.

ТЕТ-А-ТЕТ ІЗ ДЕКАНОМ

Іван ТУРЯНИЦЯ: Має своїх бджіл і працює так само, як вони

За час нашої розмови двері деканату інженерно-технічного факультету практично не зачинялися: «Іване Івановичу, дозвольте...» Заходили студенти й викладачі: чи то з проханнями, чи то із запрошеннями, чи просто розповісти про досягнення й проблеми. Декан ІТФу — кандидат фізико-математичних наук, професор Іван ТУРЯНИЦЯ — знаходив час для кожного. Цей керівник із тих, для кого хобі — постійна зайнятість. Уже дев'ять років очолює підрозділ і має авторитет у колективі.

Сьогодні ІТФ — один із найпотужніших в УжНУ, тож не можна не відчувати відповідальності за таку велику факультетську сім'ю. Далі — із перших вуст.

— Іване Івановичу, розкажіть про свої шкільні роки.

— Я закінчив Великолучківську середню школу в 1966 році, яка тоді була однією з кращих у Закарпатській області. Того року випускників мали 10-й і 11-й класи, а це 6 груп по 25 учнів. Із усіх випускників — три або чотири медалісти. Я — серед них. Мені пощастило з учителями, бо в школі працювали талановиті педагоги, котрі мали вагомий досвід і відзначалися вимогливістю.

Чесно кажучи, у початкових класах не виявляв великого бажання вчитися. Школа знаходилася напроти мого будинку. З вікна було видно, що вдома роблять батьки. Коли погано поводився, учителі відразу їм жалілися.

Дуже заздрив тим, хто проживав далеко від навчального закладу. Починаючи з 5 класу, навчався відмінно. Улюбленими предметами стали «Математика», «Фізика», «Хімія». Майже щороку брав участь в олімпіадах різних рівнів. Підготовка до уроків у школі забирала чимало часу, бо працював над завданнями ґрунтовно. А ще відвідував гуртки (радіотехнічний, художній), співав у шкільному хорі. Ніхто не змушував — просто самому було цікаво. Досить серйозно займався спортом. Починаючи з 9-го класу, грав у футбол за великолучківську команду «Колос», яка на той час змагалася у вищій лізі Закарпаття.

— Де здобували вищу освіту?

— Коли було потрібно вступати до вищого навчального закладу, то батьки хотіли, щоб я вчився на медичному факультеті, бо професія лікаря — престижна. Але я мріяв про фізичний факультет. Останній разом із математичним (у 1966 році) теж уважали одним із найпопулярніших. Склавши іспит із фізики на «відмінно», я став студентом омріяного підрозділу. Як виявилось потім, майже всі мої одногрупники прийшли медалістами. Сформувався сильна когорта, ледь не кожен отримував стипендію.

Ми ретельно готувалися до лабораторних і практичних занять. Читальні зали в гуртожитку були переповнені, чого не побачиш нині. До речі, з усієї групи, у якій я навчався, семеро захистили кандидатські й докторські дисертації.

— Чи відразу після закінчення університету Ви почали працювати в УжНУ?

— Тоді мене більше приваблювала робота на підприємстві. Мав бажання щось виготовляти. Але життя внесло свої корективи. Так я почав працювати інженером новоствореної кафедри, звідки й пішов до армії. Служив у Польщі. Час, проведений у збройних силах, завжди згадую з певним піднесенням. За цей рік суттєво покращив свій фаховий рівень, бо фактично працював радіоспеціалістом із ремонту засобів зв'язку в танковому полку.

Тих знань, які мені дав університет, вистачило для самостійного вивчення складної армійської техніки. Незважаючи на важке військове життя, подобалося служити. Було цікаво, але хотілося додому, хоч мав пропозиції залишитися (за контрактом).

Після повернення з армії працював інженером і через певний час вступив в аспірантуру на кафедру фізики напівпровідників. У 1979 році закінчив навчання.

На останньому році аспірантури випускники проводили відкриті пари на кафедрі. До занять старанно готувалися. Мою лекцію непогано оцінили. Після цього підійшов завідувач кафедри й тодішній ректор університету, котрий сказав: «Іване Івановичу, у Вас є певний педагогічний талант. Якщо бажаєте, є вакансія асистента на кафедрі». Згадані добрі слова самого Дмитра Чепура ніколи не забуду. Так і став викладачем. Правда, Дмитро Венедиктович не знав, що цей «педагогічний

талант» я напрацював упродовж шестимісячних підготовчих курсів, де «підзаробляв». Заняття проводив вихідними, під час навчання в аспірантурі. Завжди з радістю пригадую роки роботи асистентом у чудовому педагогічному колективі кафедри фізики напівпровідників. Насамперед це була школа відповідального ставлення до діяльності високого фахового рівня. Зокрема, завдяки такій основі 1982 року захистив кандидатську дисертацію.

1983-го за пропозицією однокурсника й товариша Василя Химинця перейшов працювати в галузево-дослідну лабораторію міністерства електронної промисловості СРСР на посаду завідувача відділом. Тематика наукових розробок лабораторії збігалася з темою моєї дисертаційної роботи, тому, власне, це й визначило мій вибір. Через рік став завідувачем згаданої лабораторії.

Наукові дослідження проводили в рамках госпугод із науковими закладами та конструкторськими бюро Радянського Союзу. 1989 року за цикл робіт «Розробка, дослідження складних некристалічних халькогенідних матеріалів та створення на їх основі елементів оптоелектроніки і лазерної техніки» мені разом із колегами з лабораторії, кафедри напівпровідників присудили Державну премію України в галузі науки і техніки. А вже 1991 року, після розпаду Радянського Союзу, автоматично припинили фінансування наукових розробок.

— Із чого розпочинається історія інженерно-технічного факультету?

— Ініціаторами створення цього підрозділу були керівники підприємств Закарпатської області. Проблема полягала в тому, що інженерні кадри готували тільки на заочній формі загальнотехнічного факультету, отож їх не вистачало. Вагомий внесок у розвиток нашого підрозділу зробив перший декан загальнотехнічного факультету Юрій Юрійович Рубіш. Із проголошенням незалежної України посилити організаційну роботу щодо відкриття в краї інженерно-технічного підрозділу.

На першому етапі сформували невеликий викладацький колектив. Разом із керівництвом підприємств області знайшли приміщення для ІТФу. 1-го вересня 1991 року розпочали заняття з двох напрямків: приладо- й машинобудування. Першу кафедру природничих дисциплін очолив доцент Іван Юрійович Король.

Було важко, але цікаво. Під-

приємства допомагали у формуванні матеріально-технічної бази. Того ж року відкрили кафедру приладобудування, яку я очолив, а з 2005 року мене обрали деканом.

Сьогодні наш підрозділ має 5 випускових кафедр: приладобудування, комп'ютерних систем і мереж, технології машинобудування, міського будівництва і господарства та електронних систем. У нас здобувають фах близько 600 студентів. Для навчального процесу обладнані хороші лабораторії. Співпрацюємо з провідними закарпатськими підприємствами, які допомагають розвинути матеріально-технічну базу.

— Як із досягнень у галузі науки стали найвагомішими для факультету?

— Основний успіх колективу науковців — сформовані напрями досліджень. Останні певною мірою відображають назви спеціальностей.

Роботу проводимо в рамках затверджених кафедральних комплексних тем. Також здійснювали дослідження завдяки бюджетним коштам.

На кафедрі міського господарства і будівництва працюють за програмами фінансування з фондів Європейського Союзу. Викладачі факультету захистили п'ять докторських дисертацій, шість кандидатських. Із року в рік науковий потенціал якісно покращуємо.

— Чим займаєтесь у вільний час?

— Люблю природу Закарпаття. Особливо рівнини, озера, річки, в оточенні яких минуло моє дитинство. Коли став дорослим, отримав від університету дачу в районі Нового Солотвина. Там посадив близько 70 дерев і виноград. У спадок від тата отримав пасіку. Розведення бджіл стало одним із хобі. Загалом же приводить таке господарство в належний стан нелегко: усе потребує догляду.

Та коли весною довоклада квітне, дивитися на красу природи — велике задоволення. А ще люблю спорт, передусім футбол. Улюблена команда — «Барселона». За можливості граю з колегами та друзями. Рух — це життя, запорука хорошої фізичної форми.

Уважно стежу за політичним і економічним розвитком нашого краю, держави. Хотілося б швидше вибратися з кризи. Усі передумови й ресурси для цього є, насамперед — талановита молодь. Узагалі важко замінити постійну зайнятість на відпочинок. Часу не вистачає. Навіть коли перебуваю у відпустці, приходжу на роботу. Уважаю щасливими тих, хто вміє відпочивати. Але радію, бо маю чудову сім'ю, талановитих онуків. Коли збираємося разом, то найбільше втішаюся.

Марія ТУРЯНИЦЯ,
студентка відділення журналістики.

ВИПРОБУВАННЯ

Херсон сльозам не вірить

«Переживши» звичне для таких випадків клопітке оформлення необхідної документації, ми вирушили на олімпіаду до Херсона. Змагання були почесного всеукраїнського рівня. Стосувалася ця «битва титанів» дисциплін «Журналістика» і «Реклама та зв'язки з громадськістю», але ми мобілізувалися лише до першої.

Наше «військо» складалося з трьох осіб: Мирослави Гараздій, студентки третього курсу, її однокурсниці, супутниці, а може, і подруги — Єлизавети Зеленюк, тобто мене. Нашим наставником, екскурсоводом та в певному сенсі «пастирем» згодився бути доцент кафедри журналістики, редактор газети «Погляд» Володимир Юрійович Тарасюк. Ми вирушили в дорогу з потаємним бажанням триумфувати на олімпіаді та, як сказав інший учасник цього заходу львів'янин Дмитро, «відчути всі херсонські випробування». Першим із них стало житло. Кімната нам дісталася просто люкс, особливо порівняно з апартаментами гуртожитку № 4. Певні незручності принесила холодука, від якої зазедве рятували дві ковдри (і тому я спала під п'ятьма). Звісно, рукописи не горять, а студенти не мерзнуть, не сплять і не їдять... Але не надто кортіло приїхати в курортний Херсон, щоб звалитися із застою. Тому:

— Як грітимося, Голмсе? — ФЕНОменально, Ватсоне! Від заостеніння нас урятував маленький рожевий фен. Ніколи не думала, що це така універсальна річ. Вода, хліб, фен — і ви здолаєте будь-які перешкоди! Наступного дня писали творче завдання. До дев'ятої години вечо-

ра були впевнені, що виконуватимемо тести, але організатори влаштували приємний сюрприз. Думаю, у всьому винна погода. Вона виявилася настільки «прекрасною», що моя нова парасолька розпалася на окремі частини. Та пусте.

Спочатку нам чемно влаштували екскурсію історичним музеєм університету, а далі побували на

тренінгу з надання першої допомоги при травмах. І тут доведеться вдатися до маленького флешбеку: за день до творчого конкурсу гуляли містом і зустрілися з однією жінкою, яка була волонтером у зоні проведення АТО, та, ясна річ, почули багато болючого. Ще дізналися, що в ХДУ є свій герой — Руслан Сторчус, котрий загинув під час воєнних дій на Сході України (меморіальна таблиця з його портретом висить на вході до університету). І тут на тренінг до нас приходить чоловік, який надає лікарську допомогу постраждалим солдатам. Він кульгає й виглядає виснаженим, але багато жартує й щиро намагається навчити учасників олімпіади рятувати життя. Бо, на превеликий жаль, 90% смертей у зоні АТО трапляються через неправильно надану першу допомогу.

І до чого я веду? А до того, що після цього майстер-класу в мене було чимало емоцій і натхнення. Руки просилися писати, і тут я чую,

що всі свої творчі поривання треба вилити в інформаційний жанр, а конкретніше — у звіт. Звіт. Звіт... Скажу так: я впала в стан екзистенціальної прострації... Після нервового заціпеніння перша моя ідея — поділитися думками з приводу доречності обраного жанру, але довелося «охолонути».

Нашкребла я цей страшенно «цікавий» звіт, а потім таке есе «вгатила», що самій сподобалося. Не вдаватимуся в подробиці, але там порушила вічні етичні проблеми.

Відпочивши після цього стресу, наступного дня ми без ексцесів виконали тестові завдання. Погода була хорошою, тому вільний час присвятили «дослідженню» Херсона. Місто наддивовижно чисте й своєрідне, бо якщо гулятимете ним у центральній частині, натрапите на... виправну колонію та слідчий ізолятор.

А ще в Херсоні можна простежити «гармонійне» злиття Радянського Союзу й незалежної України. Вийшовши на головну розлогу площу, нарахуете одразу п'ять українських прапорів у різних її частинах. У синьо-жовтий пофарбовані ворота, лавиці та стовпи. Водночас ми «мали честь» прогулятися парком ім. Ленінського комсомолу, а ще побачили вулиці російського флотоводця

й адмірала, святого Російської православної церкви Ф.Ушакова, Жовтневої Революції. Чимало російськомовних вивісок та назв магазинів, і місто таке ж, якщо вже бути чесними. Навіть на творчому конкурсі студенти запитували, чи можна написати звіт російською. А ще цікавилися, як перекласти те чи інше слово українською.

Ех... Є таке. Що поробиш?!

Останній день перебування в Херсоні увінчався радісною звісткою. Скоро день воскресіння Христа, а ще одна з нас стала переможницею олімпіади. Мирослава Гараздій посіла почесне третє місце й отримала відповідний диплом та пам'ятний подарунок, підтвердивши водночас і престиж нашого університету.

Відчувши всі херсонські випробування, урахувуючи й здебільшого холодну та одного дня навіть неймовірно дощову погоду, обоє ми з Володимиром Юрійовичем, радістю й думкою, що Херсон сльозам не вірить (адже кожне досягнення вимагає відповідних зусиль), повернулися в звичний та затишний УжНУ. У гостях, зрозуміло, добре, але вдома краще. І тепліше. І мова рідна...

Єлизавета ЗЕЛЕНЮК,
студентка відділення журналістики.

У ПІДРОЗДІЛАХ

Місце, звідки видно весь світ, або День по-міжнародному

Факультет міжнародних відносин організував День відкритих дверей, а нагодою послужило сімнадцятиріччя підрозділу. Гостями заходу стали учні 11-х класів Ужгородського політехнічного ліцею-інтернату, котрих ознайомили зі структурою ФМВ, численними можливостями працевлаштування після його закінчення та загалом перевагами навчання на пропонувані спеціальностях.

Дійство розпочав Микола Палінчак, декан факультету, професор. Зі змістовними промовами виступили Володимир Приходько, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, та Віктор Шинкар, доцент

цього ж підрозділу. Абітурієнтам радили обирати професію за двома критеріями: щоб принесила позитивні емоції й стабільний прибуток. Також звернули увагу на сучасну тенденцію українців до пошуку роботи за кордоном.

У подарунок юні гості отримали смачний торт з емблемою факультету, а міжнародниця-старшокурсниця заспівала «Gaudeamus». На завершення урочистої частини М.Палінчак нагадав про цьогорічні реформи вступної кампанії, а саме про зміни в переліку предметів ЗНО, які необхідно складати вступникам.

Після того, як школярі полаштували кондитерський презентом, змогли більше ознайомитися з ФМВ, переглянули виставку фотозображень і студентів підрозділу. Серед світлин особливо зацікавили роботи першокурсниці Корнелії Павлишин. Опісля гості прослухали лекцію під назвою: «Факультет міжнародних відносин — місце, звідки видно весь світ».

Також святкування не обійшлося без Кубка декана — традиційних для нашого університету змагань із футболу, які щороку відбуваються на всіх факультетах. У напруженому й цікавому спортивному суперництві взяли участь команди 1 — 5 курсів, а також збірна викладачів. Спочатку наставники переграли дружоккурсників — 3:0. Далі зійшлися перший та п'ятий курси. Перемогли молодші — 2:1. Відтак у гру вступила команда четвертого курсу, котра доволі впевнено здолала викладачів (5:0) і таким чином зробила серйозну заявку на загальну перемогу. Не менш вражаючим став рахунок у зустрічі другого курсу проти випускного — 6:0, що теж вселяло надії на підсумковий триумф. Дружною нічиєю — 3:3 — розійшлися «першачки» й хлопці четвертого курсу. Матч найстарших студентів підрозділу та викладачів завершився поразкою останніх — 1:3.

У наступній грі з четвертим курсом дружоккурсники знову виявили себе блискуче, завершивши гру з результатом 4:0 на свою користь. Передостанніми зіграли п'ятикурсники проти команди бакалаврів — 1:0. І на завершення зійшлися першо- та дружоккурсники. Останні приймали вітання — 4:1. А в підсумку ФМВівський Кубок декана здобув четвертий курс.

...Ось так насичено й цікаво завершився День факультету міжнародних відносин УжНУ. Сподіваємось, ця подія справила приємне враження на гостей підрозділу, організаторів заходу, учасників змагань та всіх, хто розділив свято з міжнародниками.

Антоніна ЧУНДАК,
Світлана ВАСИЛЯН,
студентки відділення журналістики.

ЗАХОДИ

Шевченко об'єднує!

Учитальній залі Ужгородського національного університету відбулося літературно-мистецьке свято під назвою: «Тарас Шевченко й Україна в нашому серці» за участю студентів-медиків. Ініціатори заходу — доценти кафедри української мови Галина Вовченко, Наталія Венжинович та Вероніка Баньолі.

Це було не просто свято, і студенти-медики — не українці, а вихідці з Індії, Нігерії, Зімбабве тощо. Свого часу вони навчалися в донецьких і луганських вишах, але складна ситуація в Україні змусила переїхати до Ужгорода.

Захід розпочала Галина Шу-

мицька, декан філологічного факультету. Вона розповіла, що згадані представники медичного факультету — не тільки учасники свята, а й активні його організатори. Схвально оцінив дійство й заступник декана медичного факультету Сергій Цяпець.

Продовжили захід третьокурсники філологічного факультету. Спочатку декламували вірш, присвячений Т.Шевченку, а потім виконали пісню «Мальви», яка вразила слухачів емоційністю та чуйністю. Відтак студентки зачитували поезії про гірку долю Кобзаря: із важким дитинством, в'язницею та засланням. Цитували й І.Франка стосовно великого вітчизняного пророка: «Він був сином мужика — і став володарем у царстві духа...»

Найкращі скарби митець здобув після смерті: любов народу,

честь і славу. Літературні твори Т.Шевченка вражають, надихають, демонструють уміле володіння словом, що й намагалися донести до глядачів дівчата, рецитуючи «Катерину» й співаючи «Така її доля».

Опісля слово надали медикам, котрі розповідали про себе й читали вірші поета-пророка. Особливо вразила Джаннату Фердо з Бангладешу, котра виконала пісню «Зоре моя вечірняя». Африканський танець іноземних хлопців зарядив усіх позитивними емоціями й енергією.

Наприкінці свята філфаківці подарували іноземцям торт із символічною назвою «Кобзар». Потім усі разом співали «Реве та стогне Дніпр широкий».

Галина ДЗЬОБАК, Богдана МАГАС,
студентки відділення журналістики.

ДЕНЬ ГІППОКРАТА

Медичний – факультет для відчайдух

Фото Вікторії КОПЧІ

Давно в болмуздрамтеатрі не було такої кількості медиків, які прийшли не рятувати, а відпочивати. Зокрема, так зустріли черговий День Гіппократа.

Традиційно дійство розпочав Олександр Болдіжар. Він оголосив, що наступний день — вихідний! Присутніх також розважали команди КВН, а найбільше своїми талантами вразили іноземні студенти, виступом котрих і завершилося святкування. Однак у його рамках відбувалися й інші заходи. Зокрема, XIII щорічна міжнародна науково-практична конференція «Науковий потенціал молоді — прогрес медицини майбутнього», яка тривала кілька днів. Учасники форуму працювали в секціях морфологічних, функціональних, терапевтичних, неврологічних, хірургічних дисциплін, а також

акушерства, гінекології, педіатрії, дерматології, венерології, пропедевтики внутрішніх хвороб, соціальної медицини та гігієни.

На медичному факультеті першої майстер-класу надання перволі медичної допомоги, відтак — сателітний симпозиум. Учасники конференції могли переглянути кінострічку на медичну тематику в ГО «New Yorker» та відвідати дискотеку в одному з нічних клубів міста Ужгород.

Ось як відгукнулася про захід студентка 5 курсу Леся Лях: «Цього-річ конференція була особливою, тому що до нас приїхали 90 студентів і молодих учених із різних університетів України, а також гості зі Словаччини. Крім того, у рамках форуму слухали лекцію всесвітньовідомого дерматолога Томаса Ружічки. У кожній секції працювали іноземці, котрі віднедавна навчаються в УжНУ. «Група» терапії, мікробіології, вірусології, імунології, інфекційних хвороб,

у якій я брала участь, — продовжує Л.Лях, — найбільша. Нею керували світила галузі. Розглянули актуальні питання вакцинації проти вірусу папіломи, що спричинює рак шийки матки, лікування запізнілої малярії тощо. А ще влаштували цікавий відпочинок на природі, чому сприяла й сонячна погода, додавши хорошого настрою та вражень».

У цілому хоч медикам і не легко вчитися, але вибором фаху вони задоволені. Другокурсниця Ірина МАСЛЯНИК говорить: «Спочатку було досить важко звикнути до режиму та швидко засвоїти великий обсяг нової інформації. Однак медичний факультет — дуже цікавий, адже ми вивчаємо будову людського тіла, тобто самих себе. До того ж не кожен може, скажімо, побачити людський мозок на власні очі. Робота зі справжніми органами взагалі є невід'ємною частиною опанування навчального матеріалу. Студент-медик повинен знати, із чим йому доведеться стикатися, і звикати до цього з перших днів в університеті. На мою думку, тільки так можна в майбутньому стати професіоналом і допомагати людям». А інша студентка 2 курсу Наталія Ковач зізнається: «Мені подобається вчитися на медичному факультеті, особливо імponує обрана спеціальність «Фармація». Із цього все починається. Часто йдемо з острахом на пари, тому що боїмося помилок у реакціях. Наслідки можуть бути фатальними... Думаєте, тільки філологи поглиблюють опановує українську мову?! Можу посперечатися. А якщо відверто: життя на «Фармації» більш ніж просто цікаве».

Вікторія КОПЧА, Світлана ВАСИЛЯН,
студентки відділення журналістики.

Одним об'єднує!

• **ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ БОЇ** • На математичному факультеті УжНУ влаштували змагання між дівчатами й хлопцями за мотивами відомого телешоу «Хто зверху?» Інтелектуальну гру приурочили до Дня Піфагора. У ній брали участь дві команди, котрі боролися в шести турах. Із результатом 82:38 перемогли дівчата. Як зазначив голова НСТ матфаку Михайло Михасюк, наразі там навчається немало представниць прекрасної статі, у зв'язку з чим і активно залучили їх до заходу. Більшість завдань стосувалися математичної науки, проте довелося виконувати й такі, для яких були необхідні знання з історії, мови тощо.

Владислава ДУЛКАЙ,
студентка відділення журналістики.

• **ПРЕС-КЛУБ** • На черговому засіданні Прес-клубу молодого журналіста «Медіаперспективи» студенти відділення журналістики спілкувалися з головним редактором газети «РІО» Петром Гойсом із приводу діяльності працівників медіа на Закарпатті. Гість розповів про головні професійні секрети успішної роботи творчого працівника друкованого ЗМІ, проблеми сучасної преси, особливості підбору й викладу матеріалу на її шпальтах. Також присутні почули практичні настанови: як газеті залишитися затребуваною, на що насамперед слід звертати увагу журналістам-початківцям тощо. П.Гойс також відповідав на запитання та сфотографувався зі студентами на згадку.

• **НАШІ ГОСТІ** • До першокурсників відділення журналістики завітав відомий український журналіст, прозаїк, поет та перекладач Василь Густі. Спочатку він презентував збірку споминок-есеїв «Не все змивають хвили часу» й розповів про свій шлях у медіакарину. Далі гість поспілкувався з молоддю стосовно секретів творчої діяльності, набутих власним досвідом помилок, яких радив уникати, та образу ідеального журналіста в сьогоденні.

• **ЛЕКЦІЇ** • Із журналістами-першокурсниками заняття провів о. Владислав Ігнатишин. Лейтмотивом зустрічі стала тема моралі в роботі працівників ЗМІ. Духівник наголосив на важливості й недоліках діяльності медіа. Зокрема, він зазначив, що представники четвертої влади повинні змінити вектор висвітлення новин, адже сьогодні аудиторія отримує більше негативних повідомлень і надзвичайно мало хороших. Це гнітить соціум і змушує думати, що нічого позитивного в житті не трапляється: «Ваше завдання полягає не в тому, щоб знайти хабарника, злодія, непрофесійного лікаря, а в тому, аби показати того ж хабарника чи злодія, котрий виправився, і відобразити ці зміни».

Світлана ВАСИЛЯН,
студентка відділення журналістики.

ЛІТЕРАТУРНІ ЗУСТРІЧІ

В УжНУ до студентського додалося «Життя Марії»

Фото Віталія ЗАВАДЯКА

ВУжНУ презентували збірку віршів і перекладів під назвою «Життя Марії», автор якої — молодий український письменник Сергій Жадан. Такі зустрічі відбувалися вже не в одному місті України, а загалом їх планується аж 33. Іще на початку заходу гість зауважив, що приємно бачити щоразу нові обличчя, і додав: «Ця поїздка дозволяє дізнатися про те, чим живе країна».

Спочатку автор сказав кілька слів про книжку: перший розділ складається із 60-ти особистих поезій, другий містить 20 перекладених віршів Чеслава Мілоша. Також продекламував свої твори, які стосувалися вічних цінностей і важливих життєвих тем (читання вразило чітким ритмом, простотою та душевністю). А ще С.Жадан поринув у неспокійні роздуми: «На початку травня минулого року вилітав із донецького аеропорту до Києва. Рейс був дивним, а точніше — його пасажирів. Місто щезло власним темпом, транспорт вільно рухався вулицями, але вже панувала атмосфера страху: люди, котрі залишали рідні місця, не знали, що

з ними буде далі. Так і виникла ідея створення нового вірша». Власне поезія розпочинається словами: «Чого тільки не побачиш на наших вокзалах...»

Відтак гість охоче відповідав на поставлені запитання. Чимало з них стосувалися нинішніх подій на Сході та ситуації на Заході. Узагальнюючи відповіді пана Сергія, можна зробити висновок: поет схильється до мирних ідей і водночас, навіть маючи багато друзів-росіян, чітко усвідомлює факти ведення інформаційної війни. Політиком себе не вважає, а тому проokuвати майбутню Україну не хоче. Однак у випадку повномасштабних воєнних дій ховатися не збирається. Розкрив і секрет, пов'язаний із назвою книжки — ім'я «Марія» запозичене з біблійних сюжетів. До того ж зазначив: сучасні видавці й читачі вимагають романів, уважаючи, що поема й оповідання — небажання автора доопрацювати твір.

Після розмови з С.Жаданом присутні могли придбати збірку, сторінки яких ще пахли друкарською фарбою, а також отримати автограф і сфотографуватися з письменником. Була й загальна світлина як згадка про Ужгород — однадиця міста, що з радістю приймало гостя.

Антоніна ЧУНДАК,
студентка відділення журналістики.

ПРОФЕСІЙНИЙ ДЕНЬ

Свято біологів: і вчилися, і у футбол грали, і куховарили

У рамках відзначення Дня біолога на відповідному факультеті УжНУ провели VIII регіональну конференцію молодих учених та студентів, змагання з міні-футболу, брейн-ринг та «Біобограр party».

Святкувати почали в робочому ритмі — конференцією за темою: «Проблема збереження біорізноманіття Українських Карпат», учасників якої розподілили на такі секції: «Збереження флористичного біорізноманіття Українських Карпат», «Збереження фауністичного біорізноманіття Українських Карпат», «Збалансований розвиток агроєкосистем», «Прикладні аспекти охорони довкілля», «Мікробіологічні та фізіологічні дослідження в екології». Матеріали форуму видали окремим збірником; до нього увійшли 119 праць молодих дослідників.

Задля розваги організували турнір із міні-футболу, де в результаті серйозних баталій між командами викладачів та студентів переможцем стала дружба. А вже наступного дня в Ботанічному саду УжНУ біологи готували бограч. У цьому конкурсі змагалися 7 команд різних курсів і спеціальностей біофаку. Дегустаторами

гарячої страви були Ярослава Гасинець (декан), Денис Соболь (бронзовий призер літніх Паралімпійських ігор-2012), Людмила Симочко (доцент кафедри ентомології та збереження біорізноманіття) і Тиберій Дудинський (доцент кафедри зоології).

Перед тим, як почати куховарити, керівник підрозділу привітала всіх із професійним святом, а також вручила грамоту за II місце з міні-футболу у VIII загальноуніверситетській спартакіаді серед викладачів і співробітників УжНУ капітану команди Михайлові Вакеричу та відзначила «Кращого викладача-2015» — доцента кафедри зоології Федора Куртяка й «Кращого студента-2015» — студента 3 курсу Ростислава Іжика. Золотими призерами «Біобограр party» стали «Біомозги» (п'ятикурсники-«заочники») та «Шалені шкварки» (3 курс), а «срібло» здобула команда другокурсників «Рататуй».

Активним біологам і цього було замало, тому студенти й викладачі зіграли в брейн-ринг, де знову виграла дружба. Одним словом, професійний день представники одного з «найприродніших» факультетів відсвяткували на славу!

Віра ЛАБИЧ,

студентка відділення журналістики.

СПАРТАКІАДА

Хто цього разу «по-ігровому» спортивніший?

Бути викладачем — важко й відповідально. Завжди багато роботи та навантаження. І їм, нашим наставникам, теж потрібно хоч деколи відпочивати. І тут як ніколи на допомогу приходить спорт. В УжНУ триває VIII загальноуніверситетська спартакіада серед викладачів та співробітників.

Чергову її програму завершили змагання з баскетболу.

У турнірі брали участь 11 команд різних структурних підрозділів нашого вишу. Зрештою, до фінальної стадії боротьби потрапили 3 команди таких факультетів: фізичного, туризму та міжнародних комунікацій, а також післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки. Команда ФПО автоматично посіла 3-тє місце, оскільки їй зарахували технічну поразку через неукомплектованість складу. Отже, принциповий «батл» розгорівся у двобої між фізиками й туристами. До останніх хвилин матчу було важко спрогнозувати, хто стане переможцем, адже обидва колективи діяли впевнено й безкомпромисно. Та все ж це спорт і тут без чемпіона не обійтись. Найсильнішими баскетболістами в альма-матер виявилися фізики, які вже неодноразово прославлялися спартакіадними успіхами, зокрема в ігрових видах спорту. Відповідно туристи здобули «срібло».

Інші підсумки такі: 4 місце посіла кафедра фізичного виховання, 5 — юридичний факультет, 6 — економічний, 7 — хімічний, 8 — коледж, 9 — географічний, 10 — медичний, 11 — історичний підрозділ.

Від баскетболістів естафету перейняли футболісти. Своєю майстерністю демонстрували майже півтора десятка команд. Спочатку вони були розділені на чотири групи, а потім змагалися у вирішальних матчах відповідно до зайнятих місць у попередньому етапі. Після завершення фінальних змагань коледж фінішував четвертим, хіміки здобули «бронзу», срібними призерами стали біологи,

Фото Віри ЛАБИЧ

а чемпіонський титул виборола кафедра фізичного виховання.

Решта підрозділів завершила баталії із такими здобутками: 5 місце зайняв туристичний факультет, 6 місце посів фізичний, 7-й щабель — юристи, 8-й сходинці — історики, 9-ті — економісти, 10-ми стали стоматологи, 11-ми — географи, а 12-ми — медики.

Однак, незважаючи на отримані результати, значна частина учасників, як, скажімо, представники медфаку, висловлювали таку думку: «Наш головний принцип — олімпійський: участь, а не перемога. Адже це не світовий футбол, коли грають усі, а перемагає Німеччина. Ми показуємо молодому поколінню, зокрема студентам, наші спортивні навички й таким чином теж закликаємо вести здоровий спосіб життя, змістовно відпочивати».

Тим часом не збавляє спартакіадних обертів і молодь. Зокрема, студенти з'ясували статус найкращого теж в ігровому виді спорту — серед волейболістів. У турнірі взяли участь 16 команд. У фіналі зустрілися біологи, економісти, інженери та команда факультету здоров'я людини. Кожен із суперників повинен був

довести реальність своїх претензій на медалі в трьох іграх. Іноді емоції переповнювали: одні команди надто засмучувалися, інші навпаки, «вирували» від радощів. Зрештою, біологи посіли 4-те місце, третіми фінішували представники ФЗЛ. Зовсім трохи сил забракло економістам, аби стати чемпіонами: вони — срібні призери. А ось переможцями виявилися інженери, які, до речі, прийшли на змагання з найбільшою «армією» вболівальників.

Крім того, 5 місце вибороли фізики, 6-те — представники природничо-гуманітарного коледжу, 7-ме — математики, 8-ме — географи, 9 — факультет інформаційних технологій, 10 — юристи, 11 — медичний, 12 — історичний, 13 — факультет міжнародних відносин, 14 — стоматологічний, 15 — факультет туризму та міжнародних комунікацій, 16 — хіміки, 17 — факультет міжнародного бізнесу, 18 — факультет іноземної філології, 19 — гуманітарно-природничий факультет з угорською мовою навчання, 20 — філологічний, 21 — факультет суспільних наук.

Вітаємо всіх переможців!

Богдана МАГАС,
Галина ДЗЬОБАК,
Віра ЛАБИЧ,

студентки відділення журналістики.

АЛЬМА-МАТЕР — 70!

І професор був першокурсником...

Абітурієнт, котрий вступив до вишу, уособлює собою перехідний стан від школяра до студента. Крок у нове яскраве й самостійне життя, зміна середовища, необхідність зануритися в нові та незвичні події так приваблюють! І в спогадах вириває чимало емоцій. Тим паче, якщо враження з різних років і навіть... десятиліть.

Згадками про роки студентства з «Поглядом» поділилися представники трьох поколінь одного підрозділу, які свого часу вступили на перший курс в УжНУ. Так, **Олександр Кирилюк, заступник декана з навчальної роботи математичного факультету, доцент кафедри алгебри,** котрий у 1966 році поповнив лави матфаку, розповідає: «Фах обрав не випадково, а за покликанням. Протягом першого семестру ми освоювалися. Було важко опанувати великі обсяги інформації. Під час сесії в університетській бібліотеці, що розташована біля кафедрального собору, не вистачало вільних місць. Ми читали багато літератури, і не тільки наукової. Викладачі ставили надзвичайно високі вимоги до нас, але мене це цікавило, тому вчився із задоволенням».

Анатолій Штимак, заступник декана з виховної роботи матфаку, старший викладач кафедри системного аналізу і теорії оптимізації, який вступив в УжНУ 1989 р., з усмішкою пригадує і свій перший курс: «Я здобував знання в спецшколі, де виробничі навчання нам проводили на базі математичного факультету. Коли вступив — одразу ж став активістом, мене обрали старостою групи.

У нас були вишукані викладачі. Доводилося багато чути про них і пишати, що серед наставників маємо таких світил науки. А ще згадую, що тоді часто відраховували. Не існувало поняття «третє», «четверте перескладання». Ми допомагали слабшим студентам, не давали можливості розслабитися. Старанно вивчали предмети, які особливо важко розуміли. Деякі лекції нам читали російською мовою, а на практичних відповідали українською. Незважаючи на всі незручності й перешкоди, ми свідомо вибирали те, на що йшли. Та й стипендії мали вищі ніж на інших факультетах, а це неабияк тішило».

Доцент кафедри кібернетики й прикладної математики Юрій Млавець, що вступив на шлях студентства 2002 року, зазначив: «Найбільше запам'яталася група, ми були дуже дружними. Після будь-якого іспиту йшли святкувати: чи то від горя, чи від радості. Колектив, у котрому навчався, — одна з причин, чому я залишився в університеті».

На запитання: «Які головні відмінності між тодішніми й нинішніми першокурсниками?» — усі три відповіді виявилися майже ідентичними: сучасні студенти мають слабшу підготовку, частіше навчаються заради власне диплома. «Ми були більш дорослими у свої сімнадцять», — констатував А.Штимак. Водночас нинішні юнаки й дівчата значно мобільніші, у них ширші можливості використовувати різні джерела інформації.

Як би там не було, а час минає, покоління першокурсників змінюються, але в них завжди буде те, що грітиме душу. Це — спогади. Спогади про шалене студентське життя, яке залишається неповторним і через 70 років.

Ірина ГЛАДУН,

студентка відділення журналістики.

ФАКТ

На факультеті міжнародної політики, менеджменту та бізнесу влаштували тиждень підрозділу. Студенти могли презентувати свої стінгазети за різними темами («Мій фах», «Моя майбутня професія» тощо). Також юнаки й дівчата фотографувалися з викладачами у вишиванках. На завершення присутні запускали в небо жовто-блакитні кульки.

Аліна ГАЛАШ,

студентка відділення журналістики.

ПРИЄМНЕ З КОРИСНИМ

Профорієнтували, і розважали

Ми, практичні психологи першого курсу факультету суспільних наук, разом із талановитими учнями Ужгородської школи № 2 відвідали Великоберезнянську загальноосвітню санаторну школу-інтернат I — III ступенів.

Мета візиту — створити для дітей атмосферу великодніх свят. Так, ужгородські школярі організували розважальну програму за темою «Безпека на дорожі». Більшості місцевих учнів сподобалися конкурси, у яких вони активно брали участь, за що отримували призи. Також ми привезли в школу-інтернат чимало потрібних речей: одяг, канцтовари, іграшки тощо.

Після концерту спілкувалися з інтернатівськими старшокласниками щодо вступу в наш університет. Заступник декана з виховної роботи ФСНУ Володимир Гирия розповів учням про свій підрозділ і альма-матер загалом. Також викладач кафедри психології та практичної психології Наталія Воловар докладніше поінформувала про особливості професії психолога. Своєю

чергою, староста першокурсників Євгенія Нікуліна поділилася секретами успішного університетського життя.

Сподіваємось, ця поїздка була не даремною. І зрадіємо, якщо невдовзі побачимо випускників школи-інтернату

серед студентів нашого вишу.
Лідія ВІЛЬЧУК,
студентка відділення психології та практичної психології.

ПАТРІОТИЧНЕ

Цього року минає 103 роки з часу заснування найбільшої й найстарішої в Україні скаутської організації «Пласт» (з англ. «scouting» — розвідка).

1912 р. представники гуртка прийняли присягу, що стало початком пластової діяльності. Ідею запозичили в британців, водночас пристосувавши її до вітчизняних

реалій. Мета функціонування — виховувати почуття патріотизму в української молоді. Гербом є тризуб, у який уплетена біла трилиста лілея. Гімном стала пісня

«Цвіт України і краса» (автор першого куплету й приспіву — О.Тисовський, другого — І.Франко, композитор — Я.Ярославенко). Символи: дуб, калина, мухомор

і блискавка. Свого часу пластуни брали активну участь у визвольному русі та війнах, виступаючи за незалежність УНР і ЗУНР. Нині організація об'єднує однодумців і національно свідомих людей України й світу.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

«ПЛАСТОВА» СВІДОМІСТЬ

ЦІЛКОМ ВІДВЕРТО

Яна БАРИСЬКА й Терезія ПОПОВИЧ: «Правильно організований робочий день – запорука успіху»

Яна БАРИСЬКА, Терезія ПОПОВИЧ і авторка матеріалу Агнеса САБЕЛКО: фото на згядку

Усі докази чоловіків не варті думки однієї жінки.
ВОЛЬТЕР

До вашої уваги — розмова з двома чарівними жінками, котрі викладають на юридичному факультеті, — Яною БАРИСЬКОЮ й Терезією ПОПОВИЧ. Їх поважають, люблять, ними захоплюються...

— Кими мріяли стати й чи реалізували задумане?

Я. Б.: — Не уявляла себе педагогом, але так склалася доля. Четвертокурсницею працювала помічником адвоката. Тоді зрозуміла, що це — не моє покликання. Після закінчення п'ятого курсу запропонували викладати. Так і почалася «наставницька» діяльність.

Т. П.: — Я також ніколи не думала, що буду педагогом. Під час вступу до університету вагалася між юриспруденцією й економікою. Оскільки закінчила гімназію гуманітарного профілю, то все ж обрала юридичний підрозділ. Уже на третьому курсі зрозуміла: не маю бажання розлучатися з рідним юрфаком. Хоч вступила й на економічний факультет, здобувши другу вищу освіту, проте цілком присвятила себе викладанню саме юриспруденції.

— Як щодо занять спортом? Відомо, наприклад, що Ви, Яно Олександрівно, посіли друге місце на спартакіаді — із бадмінтону.

Я. Б.: — Моє хобі — точно не бадмінтон! — усміхається. — Проте в дитинстві займалася великим тенісом, танцями. А вже з університетських років намагаюся стежити за собою: відвідую заняття з фітнесу.

Т. П.: — Я займаюся шейпінгом. До нього ставлюся серйозно й виділяю чимало часу на цей вид спортивної діяльності. Люблю кататися на лижах і ковзанах. А ще ми захоплюємося велосипедами.

— Скільки років уже викладаєте?

Я. Б.: — Дев'ять, а Терезія Петрівна — вісім.

— І дружите весь цей час?

Я. Б.: — Не весь... Я мала декретну відпустку, а коли повернулася, почали активно спілкуватися.

Т. П.: — Так, причому робота нас об'єднала!

— А чи зуртовують Вас свята? Приміром, як провели 8 Березня?

Т. П.: — Я відпочивала в туристичному комплексі «Буковель» із чоловіком та друзями. Вирішили скористатися нагодою, тому влаштувати маленький вікенд. Звісно,

покатилися на лижах. Тоді ще сніг лежав на схилах гір.

Я. Б.: — А ми із сім'єю поїхали в «Косино» на, так би мовити, спа-відпочинок. Не лижі, звичайно, але теж непогано.

— Що для Вас — найкращий подарунок?

Я. Б.: — Щось неочікуване... Головне, аби приємне. І зовсім неважлива ціна, адже вартісним презентом може бути й дрібниця.

Т. П.: — Погоджуюся. І додаю: для мене найкращий подарунок — просто позитивні емоції.

— Яка для Вас ідеальна відпустка?

Я. Б.: — Поєднання і пізнавального, і активного, і пасивного відпочинку. Однак це не завжди реально.

Т. П.: — Так, але будь-який із них дарує хороші враження.

— Чи жартують із Вами студенти, як до цього ставитесь?

Т. П.: — Звичайно, трапляються такі випадки.

Я. Б.: — Реагуємо добре, якщо справді смішно.

Т. П.: — Ось на День першокурсника щороку студенти показують різні мініатюри про викладачів. І про нас зокрема. Жарти повинні мати місце в житті. Головне — щоб останнє не перетворювалося на жарти. Тільки слід розмежовувати час для гумору й відповідальних справ. Хоч ми нерідко сміємося. Але в межах розумного.

— Як Вам удається все встигати й гарно виглядати?

Я. Б.: — Правильно організований робочий день — запорука успіху.

Т. П.: — Ми любимо виконувати професійні обов'язки й отримуємо від цього задоволення, що, мабуть, і надихає.

Я. Б.: — Знаєте: студенти взагалі оцінюють усе. Абсолютно все, тому ми повинні відповідно виглядати.

Т. П.: — Так, а потім це вже стає нормою.

Агнеса САБЕЛКО,
студентка відділення журналістики.

«Погляд» в № 3 (172) визнано:

статтю «Таємниці «маршруток»...» Ярослави БЕНЦИ, студентки 3 курсу відділення журналістики. Вітаємо авторку!

— А пам'ятаєте, раніше в гілочці бузку шукали суцвіття з п'ятьма пелюстками — на щастя...

— Якою тільки нісенітницею не займалися, поки комп'ютерів не придумали! ***

— Руки моєї доньки просили відразу двох: інженер і журналіст.

— І хто став щасливим?
— Інженер. Вона вийшла заміж за журналіста. ***

На уроці англійської мови учитель питає школярку:

— Як англійською буде «риба»?

— Fish («фіш»).

— А як сказати «рибка»?

Дівчинка подумала трохи, а потім каже:
— Fishka. ***

Зустрічає професор студента на вулиці.

— Чому на лекції не ходите?

— А я й так нічого не пишу.

— Це ще чому?

— Я свій почерк не розумію.

Запропонувала Віра ЛАБИЧ,
студентка відділення журналістики.

ОГОЛОШЕННЯ

Загублений студентський квиток, виданий студентці 4 курсу географічного факультету КУСТРЬО Нелі Юрїївні, уважати недійсним.

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 1285. Ціна — безкоштовно.

Виходить щомісяця. Номер підписано до друку: 29.04.15.

Засновник і видавець — Ужгородський національний університет. 88003 м. Ужгород, пл. Народна, 3.

Наклад 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк. у видавництві «А-прінт», 46010 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел.: (352) 52-27-37, 0673501794.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14. Поштова скринька: poglyaduzhnu@gmail.com. Тел.: 0934314562.

Реєстраційне відомство ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор В.Ю.ТАРАСЮК.

Верстка: О.В.МАТІЙ. Набір: М.М.ЗЕЛІНСЬКА. Коректура: М.Б.ГАРАЗДІЙ.